

отъ тѣхъ сръброковачъ (куюмджия) Димитрий, събралъ подобнитѣ като него занаятци и ги повдигналъ (разбунтувалъ) противъ апостолътъ. «Този Павелъ, говорилъ Димитрий, не само въ Ефесъ, нъ почти въ всички Азия съ своитѣ си убѣждения отвърналъ не малко челоуѣци, казващи, че правенитѣ съ рѣцѣ челоуѣчески статуйки не се богове. А това насъ заплашва, че не само нашиятъ занаятъ дохожда въ презрѣние, нъ и храмътъ на великата богиня Артемиди не ще да има никакво значение и ще падне величието на тази, която почита всички Азия и вселенната». Като ислушали рѣчта Димитриеви, занаятчинитѣ се разярили и захванали да крещатъ: Велика Артемидо Ефесска! Вълнението се распространило по всичкиятъ градъ. Въ това врѣме мятежницитѣ хватили Павловитѣ сътрудници (Гайа и Аристарха) и се ухитили къмъ зрѣлището (съ цѣль да възбудатъ народа противъ тѣхъ и да поискатъ раскъсванието имъ отъ звѣроветѣ). Павелъ искалъ да излѣзе прѣдъ разярената тълпа, нъ ученицитѣ му, тѣй сжщо и началницитѣ Асийски¹⁾ го недопустили до явна опасность. Благоразумната рѣчъ на пазителя на порядъка къмъ разярената тълпа усмирила вълнението. Апостолътъ се убѣдилъ, че християнството твърдо е насадено въ тойзи градъ и може да се отдалечи отъ него.

Като утвърдилъ църквата въ Ефесъ, апостолътъ около година врѣме употрѣбилъ за посѣщение на църквитѣ, основани въ врѣме на второто пѣтешествие въ Македония и Гръция и се ухитилъ за Палестина.

На връщанието си той се установилъ въ приморскитъ градъ Милетъ, гдѣто повикалъ пресвитеритѣ изъ Ефесъ и ималъ тукъ съ тѣхъ трогателно прощавание. Той ги убѣждавалъ да бодрствуватъ и да насжтъ стадото Христово, показвалъ на свой примѣръ, какъ той служилъ на Господа съ всичко смирение, съ много съзи, не зимаелъ отъ никого ни злато ни сръбро, а самъ се трудилъ за прехрана и за бившитѣ негови сътрудници. При това той не е оставилъ едно изрѣчение отъ Хр. Спасителя, незаписано въ Евангелието: „Повече има блаженство въ това, да даваме, отколкото да зимаемъ“. После прощанното наставление, св. апостолъ преклонилъ колѣна и съ всичкитѣ вѣрующа се помолилъ. Ефесянитѣ го пригрѣщали и цѣлували и проливали горчиви съзи. Особенно ги нажалило казаното въ рѣчта на апостола слово, че тий вече нѣма да го видатъ. И испроводили го до корабътъ.

Въ врѣме на 3-то си пѣтешествие ап. Павелъ написалъ слѣдующитѣ послания: къмъ Галатянитѣ, 2 къмъ Коринтянитѣ и къмъ Римлянитѣ.²⁾

¹⁾ Асиархи — распорѣдителитѣ на религиознитѣ церемонии и зрѣлища. Тѣ се избирали отъ свѣтитѣ на Асийскитѣ градове и въ своята длъжность били като довѣрени лица на императора, върховниятъ първосвященникъ.

²⁾ Въ Галатия се явили иудействующи християни, които противъ опредѣленieto на Апостолскитъ Съборъ, желали да остане законътъ Мойсеевъ въ всичката си сила и унижавали авторитета на св. ап. Павла. Въ посланието къмъ тѣхъ